



# Oikeustapauskokoelma

UNIONIN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (kolmas jaosto)

25 päivänä tammikuuta 2024\*

Ennakkoratkaisupyyntö – Lentoliikenne – Asetus (EY) N:o 261/2004 – 3 artiklan 2 kohdan a alakohhta – 5 artiklan 1 kohta – 7 artiklan 1 kohta – Lennon pitkäaikaisen viivästymisen johdosta matkustajille annettava korvaus – Vaatimus oikea-aikaisesta lähtöselvitykseen ilmoittautumisesta

Asiassa C-474/22,

jossa on kyse SEUT 267 artiklaan perustuvasta ennakkoratkaisupyyntöstä, jonka Bundesgerichtshof (liittovaltion ylin tuomioistuin, Saksa) on esittänyt 3.5.2022 tekemällään päätöksellä, joka on saapunut unionin tuomioistuimeen 15.7.2022, saadakseen ennakkoratkaisun asiassa

**Laudamotion GmbH**

vastaaan

**flightright GmbH,**

UNIONIN TUOMIOISTUIN (kolmas jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja K. Jürimäe, presidentti K. Lenaerts, joka hoitaa kolmannen jaoston puheenjohtajan tehtäviä, sekä tuomarit N. Piçarra, N. Jääskinen ja M. Gavalec (esittelevä tuomari),

julkisasiamies: L. Medina,

kirjaaja: A. Calot Escobar,

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä esitetyn,

ottaen huomioon huomautukset, jotka sille ovat esittäneet

- flightright GmbH, edustajinaan M. Michel ja R. Weist, Rechtsanwälte,
- Saksan hallitus, asiamiehinään J. Möller, P. Busche, J. Heitz ja M. Hellmann,
- Euroopan komissio, asiamiehinään G. Braun, K. Simonsson, G. Wilms ja N. Yerrell,

\* Oikeudenkäyntikieli: saksa.

päätettyään julkisasiamiestä kuultuaan ratkaista asian ilman ratkaisuehdotusta,  
on antanut seuraavan

### tuomion

- 1 Ennakkoratkaisupyyntö koskee matkustajille heidän lennolle pääsynsä epäämisen sekä lentojen peruuttamisen tai pitkäaikaisen viivästymisen johdosta annettavaa korvausta ja apua koskevista yhteisistä säännöistä sekä asetuksen (ETY) N:o 295/91 kumoamisesta 11.2.2004 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 261/2004 (EUVL 2004, L 46, s. 1) 3 artiklan 2 kohdan a alakohdan ja 5–7 artiklan tulkintaa.
- 2 Tämä pyyntö on esitetty asiassa, jossa asianosaisina ovat lentoliikenteen harjoittaja Laudamotion GmbH ja oikeudellista apua antava yhtiö flightright GmbH, jolle lentomatkustaja on luovuttanut Laudamotioniin kohdistuvat oikeutensa, ja joka koskee korvausta, jota on vaadittu sellaisen lennon pitkäaikaisen viivästymisen johdosta, jolle kyseisellä matkustajalla oli vahvistettu varaus.

### Asiaa koskevat oikeussäännöt

- 3 Asetuksen N:o 261/2004 johdanto-osan toisessa perustelukappaleessa todetaan seuraavaa:  
”Lennolle pääsyn epääminen sekä lentojen peruuttaminen ja pitkäaikainen viivästyminen aiheuttavat matkustajille vakavia vaikeuksia ja haittoja.”
- 4 Kyseisen asetuksen 2 artiklan 1 alakohdan määritelmän mukaan ”peruuttamisella” tarkoitetaan ”sitä, että aikataulun mukainen lento, jolle ainakin yksi paikka oli varattu, ei toteudu”.
- 5 Kyseisen asetuksen 3 artiklan, jonka otsikko on ”Soveltamisala”, 1 ja 2 kohdassa säädetään seuraavaa:  
”1. Tätä asetusta sovelletaan  
a) matkustajiin, jotka lähtevät jäsenvaltion alueella sijaitsevalta ja perustamissopimuksen soveltamisalaan kuuluvalta lentoasemalta;  
– –  
2. Edellä 1 kohtaa sovelletaan sillä edellytyksellä, että  
a) matkustajalla on vahvistettu varaus kyseiselle lennolle ja, jollei ole kyse 5 artiklassa tarkoitetusta peruutustapauksesta, hän ilmoittautuu lähtöselvitykseen  
– niitä ehtoja noudattaen ja siinä määräajassa, jotka lentoliikenteen harjoittaja, matkanjärjestäjä tai valtuutettu matkatoimisto on etukäteen kirjallisesti ilmoittanut (sisältää myös ilmoittamisen sähköisesti),  
tai, jos määräaikaa ei ole ilmoitettu,  
– viimeistään 45 minuuttia ennen julkistettua lähtöaikaa; – –

--”

- 6 Asetuksen N:o 261/2004 5 artiklan, jonka otsikko on ”Peruuttaminen”, 1 kohdassa säädetään seuraavaa:

”Jos lento peruutetaan:

--

- c) matkustajalla on oikeus saada lennosta vastaavalta lentoliikenteen harjoittajalta korvaus 7 artiklan mukaisesti, paitsi jos

--

- iii) matkustajalle on ilmoitettu peruutuksesta alle seitsemän päivää ennen aikataulun mukaista lähtöaikaa ja tarjottu uudelleenreititystä, jonka mukaan hänen olisi lähdettävä korkeintaan tuntia ennen aikataulun mukaista lähtöaikaa tai hän saapuisi määräpaikkaan alle kaksi tuntia aikataulun mukaista saapumisaikaa myöhemmin.”

- 7 Mainitun asetuksen 6 artiklan, jonka otsikko on ”Viivästyminen”, 1 kohdan sanamuoto on seuraava:

”Kun lennosta vastaava lentoliikenteen harjoittaja perustellusti arvioi olevan todennäköistä, että lento viivästyy aikataulun mukaisesta lähtöajastaan

- a) vähintään kaksi tuntia lentojen osalta, joiden pituus on enintään 1 500 kilometriä, tai  
b) vähintään kolme tuntia yhteisön sisäisten lentojen osalta, joiden pituus on yli 1 500 kilometriä, ja muiden lentojen osalta, joiden pituus on yli 1 500 mutta alle 3 500 kilometriä, tai  
c) vähintään neljä tuntia kaikkien lentojen osalta, joihin ei voida soveltaa a tai b alakohtaa,

lennosta vastaavan lentoliikenteen harjoittajan on tarjottava matkustajalle

- i) 9 artiklan 1 kohdan a alakohdassa ja 9 artiklan 2 kohdassa määriteltyä apua, ja  
ii) kun kohtuuden mukaan odotettavissa oleva lähtöaika on vähintään aiemmin ilmoitettua lähtöaikaa seuraava päivä, 9 artiklan 1 kohdan b alakohdassa ja 9 artiklan 1 kohdan c alakohdassa määriteltyä apua, ja  
iii) kun viivästyminen kestää vähintään viisi tuntia, 8 artiklan 1 kohdan a alakohdassa määriteltyä apua.”

- 8 Kyseisen asetuksen 7 artiklan otsikko on ”Oikeus korvaukseen”, ja sen 1 kohdassa säädetään seuraavaa:

”Jos tähän artiklaan viitataan, matkustajan on saatava seuraavan suuruinen korvaus:

- a) 250 euroa lentojen osalta, joiden pituus on enintään 1 500 kilometriä;

--”

- 9 Asetuksen N:o 261/2004 12 artiklan, jonka otsikkona on ”Lisäkorvaus”, 1 kohdassa säädetään seuraavaa:

”Tämän asetuksen säännöksiä on sovellettava siten, ettei rajoiteta matkustajan oikeutta muuhun korvaukseen. Tämän asetuksen nojalla myönnetty korvaus voidaan vähentää tällaisesta korvauksesta.”

### **Pääasia ja ennakkoratkaisukysymykset**

- 10 Lentomatkustajalla oli vahvistettu varaus Laudamotionilta lennolle Düsseldorfista (Saksa) Palma de Mallorcalle (Espanja) päivämäärälle 26.6.2018. Koska kyseinen matkustaja katsoi, että mainitun lennon ilmoitettu viivästyminen merkitsisi sitä, että hän ei ehtisi työtapaamiseen, hän päätti olla menemättä kyseiselle lennolle, joka saapui määräpaikkaan 3 tuntia ja 32 minuuttia viivästyneenä.
- 11 Kyseinen matkustaja luovutti oikeutensa flightrightille, joka saattoi asian toimivaltaisen saksalaisen tuomioistuimen käsiteltäväksi kanteella, joka koski 250 euron suuruisen korvauksen saamista asetuksen N:o 261/2004 7 artiklan 1 kohdan a alakohdan perusteella. Kanne hylättiin ensimmäisessä oikeusasteessa, mutta flightrightin tekemä valitus hyväksyttiin.
- 12 Toisen asteen tuomioistuin huomioi unionin tuomioistuimen oikeuskäytännön, jossa rinnastetaan sellaisten matkustajien tilanne, joiden lento viivästyy pitkäaikaisesti eli saapuu määräpaikkaansa vähintään kolme tuntia viivästyneenä, sellaisten matkustajien tilanteeseen, joiden lento on peruutettu, ja tulkitsi kyseisen asetuksen 3 artiklan 2 kohdan a alakohtaa siten, että matkustaja, jolle on ennen hänen lähtöään ilmoitettu vähintään kolmen tunnin viivästyisestä, voi saada kyseisen asetuksen 5 ja 7 artiklassa säädetyn korvauksen, vaikka hän ei ole ilmoittautunut lentoasemalle.
- 13 Laudamotion teki Revision-valituksen toisen asteen tuomioistuimen ratkaisusta Bundesgerichtshofissa (liittovaltion ylin tuomioistuin, Saksa), joka on ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin.
- 14 Viimeksi mainittu tuomioistuin toteaa, että asetuksen N:o 261/2004 3 artiklan 2 kohdan a alakohdan vastaisesti asianomainen matkustaja ei ilmoittautunut lähtöselvitykseen viimeistään 45 minuuttia ennen julkistettua lähtöaikaa, vaikka kyseisen asetuksen 2 artiklan 1 alakohdan ja 5 artiklan mukaan tätä muodollisuutta ollaan edellyttämättä yksinomaan silloin, kun lento peruutetaan. Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin katsoo kuitenkin, että koska unionin tuomioistuin rinnasti lennon saapumisen pitkäaikaisen viivästyksen lennon peruuttamiseen 19.11.2009 antamassaan tuomiossa *Sturgeon ym.* (C-402/07 ja C-432/07, EU:C:2009:716), kyseinen matkustaja voitaisiin vapauttaa tällaisesta muodollisuudesta.
- 15 Kyseinen tuomioistuin huomauttaa kuitenkin, että lennon peruuttamisessa ja lennon pitkäaikaisessa viivästyksessä on eroja, jotka eivät ole merkityksettömiä. Kun lento peruutetaan, on nimittäin varmaa, että suunniteltua lentoa ei toteuteta, joten on loogista, ettei matkustajilta edellytetä lähtöselvitykseen ilmoittautumista heidän asetuksen N:o 261/2004 5 ja 7 artiklassa säädettyyn korvausta koskevaan oikeuteensa vetoamiseksi. Sen sijaan vaikka lennon viivästyminen ennen lennon toteuttamista vaikuttaisi todennäköiseltä, kyseisen tuomioistuimen mukaan on mahdollista, ettei viimeistään 45 minuuttia ennen lähtöaikaa ole vielä olemassa riittävästi seikkoja, joiden perusteella voitaisiin katsoa, että lento toteutetaan vähintään kolme tuntia viivästyneenä.

- 16 Asiassa easyJet Airline 24.10.2019 annetussa määräyksessä (C-756/18, EU:C:2019:902) annettiin kyseisen tuomioistuimen mukaan myös ymmärtää, että korvauksen saamiseksi lennon pitkäaikaisen viivästymisen vuoksi matkustajan, jota ei ole kuljetettu viivästyneellä lennolla, on joka tapauksessa pitänyt ilmoittautua lähtöselvitykseen, minkä hän voi näyttää toteen tarkastuskortilla tai muulla todistuskeinolla.
- 17 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin katsoo, että kun on kyse asetuksen N:o 261/2004 3 artiklan 2 kohdan a alakohdan soveltamisesta, lennon perille saapumisen pitkäaikaista viivästymistä ei lähtökohtaisesti voida rinnastaa lennon peruuttamiseen. Näin ollen matkustaja vapautetaan lähtöselvitykseen ilmoittautumisesta vain, jos yhtäältä lento on saapunut perille vähintään kolme tuntia viivästyneenä ja toisaalta peruuttamiseen verrattava tilanne on olemassa. Näin voisi olla, kun matkustajilla on viimeistään 45 minuuttia ennen lennon julkistettua lähtöaikaa riittävästi viitteitä siitä, että lento voidaan toteuttaa vain siten, että se saapuu määräpaikkaan vähintään kolme tuntia viivästyneenä.
- 18 Bundesgerichtshof on tässä tilanteessa päättänyt lykätä asian käsittelyä ja esittää unionin tuomioistuimelle seuraavat ennakkoratkaisukysymykset:
- ”1) Edellyttääkö oikeus korvaukseen lennon viivästyttyä yli kolme tuntia aikataulun mukaisesta saapumisajasta asetuksen [N:o 261/2004] 5–7 artiklan mukaan, että matkustaja on kyseisen asetuksen 3 artiklan 2 kohdan a alakohdan mukaisesti ilmoittautunut lähtöselvitykseen lentoliikenteen harjoittajan, matkanjärjestäjän tai valtuutetun matkatoimiston etukäteen ilmoittamana aikana, kuitenkin viimeistään 45 minuuttia ennen julkistettua lähtöaikaa, vai sovelletaanko edellä mainitun kaltaisen pitkäaikaisen viivästymisen tapauksessa – kuten lennon peruuttamisen tapauksessa – poikkeusta tästä vaatimuksesta?
- 2) Mikäli korvausta koskevaan oikeuteen ei sovelleta poikkeusta lähtöselvitykseen ilmoittautumisesta koskevasta vaatimuksesta pelkästään edellä mainitun kaltaisen pitkäaikaisen viivästymisen perusteella, sovelletaanko tätä poikkeusta silloin, kun matkustajalla on riittäväällä tavalla varmennettu viitteitä siitä, että lento saapuu perille edellä mainitulla tavalla pitkäaikaisesti viivästyneenä?”

## **Ennakkoratkaisukysymysten tarkastelu**

### ***Ensimmäinen kysymys***

- 19 Aluksi on korostettava, että pääasia perustuu ilma-aluksen lähdön viivästymiseen. Kyseisen oikeusriidan ydin on kuitenkin seurauksissa, joita kyseinen viivästymisen voi aiheuttaa. Pääasian kantaja vaatii nimittäin korvausta siksi, että oli todennäköistä, että asianomaisen lennon saapuminen määräpaikkaan viivästyisi, mikä olisi estänyt häntä saapumasta ajoissa työtapaamiseen, jonka oli määrä tapahtua Palma de Mallorcalla. Koska asetuksen N:o 261/2004 6 artikla koskee yksinomaan lennon viivästymistä aikataulun mukaisesta lähtöajastaan ja koska kiinteämääräinen korvaus, johon matkustajalla on oikeus asetuksen N:o 261/2004 7 artiklan nojalla silloin, kun hänen lentonsa saapuu määräpaikkaansa vähintään kolme tuntia aikataulun mukaista saapumisaikaa myöhemmin, ei siis riipu kyseisessä 6 artiklassa vahvistettujen edellytysten täyttymisestä (tuomio 26.2.2013, Folkerts, C-11/11, EU:C:2013:106, 36 ja 37 kohta), pääasiaa on tarkasteltava yksinomaan kyseisen asetuksen 3, 5 ja 7 artiklan kannalta.

- 20 On näin ollen katsottava, että ensimmäisellä kysymyksellään ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin tiedustelee lähinnä, onko asetuksen N:o 261/2004 3 artiklan 2 kohdan a alakohtaa tulkittava siten, että kyseisen asetuksen 5 artiklan 1 kohdassa ja 7 artiklan 1 kohdassa säädetyn korvauksen saamiseksi tilanteessa, jossa lento on viivästynyt vähintään kolme tuntia lentoliikenteen harjoittajan aikataulun mukaisesta saapumisajasta, lentomatrustajan on pitänyt ilmoittautua oikea-aikaisesti lähtöselvitykseen.
- 21 Asetuksen N:o 261/2004 3 artiklan 1 kohdan a alakohdasta ja 2 kohdan a alakohdasta ilmenee, että kyseistä asetusta sovelletaan matkustajiin, jotka lähtevät jäsenvaltion alueella sijaitsevalta ja perussopimuksen soveltamisalaan kuuluvalta lentoasemalta edellyttäen ensiksi, että matkustajilla on vahvistettu varaus asianomaiselle lennolle, ja toiseksi, että he ilmoittautuvat oikea-aikaisesti lähtöselvitykseen, paitsi jos lento peruutetaan, mistä säädetään kyseisen asetuksen 5 artiklassa. Kyseiset kaksi edellytystä ovat kumulatiivisia, joten matkustajan ilmoittautumista lähtöselvitykseen ei voida päätellä siitä, että kyseisellä matkustajalla on vahvistettu varaus asianomaiselle lennolle (määräys 24.10.2019, *easyJet Airline*, C-756/18, EU:C:2019:902, 25 kohta). On täsmennettävä, että mainitun 3 artiklan 2 kohdan a alakohdan tehokas vaikutus edellyttää sitä, että matkustajat ilmoittautuvat oikea-aikaisesti lentoasemalle – ja täsmällisemmin todettuna lennosta vastaavan lentoliikenteen harjoittajan edustajalle – heidän kuljettamiseksi suunniteltuun määräpaikkaan, vaikka he olisivat jo tehneet lähtöselvityksen internetissä ennen lentoasemalle saapumistaan.
- 22 Käsiteltävässä asiassa ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen kysymykset perustuvat lähtökohtaan, jonka mukaan asianomainen matkustaja ei ilmoittautunut oikea-aikaisesti lähtöselvitykseen. Tässä tilanteessa asetuksen N:o 261/2004 soveltaminen edellyttää, että kyseisen asetuksen 3 artiklan 2 kohdan a alakohdan yhteydessä lennon määräpaikkaan saapumisen pitkäaikainen viivästyminen, mikä tarkoittaa vähintään kolmen tunnin viivettä, rinnastetaan kyseisen asetuksen 5 artiklassa tarkoitettuun lennon peruuttamiseen.
- 23 Tämän osalta on todettava ensiksi, että unionin tuomioistuin on jo katsonut, että asetuksen N:o 261/2004 5 ja 7 artiklaa – tarkasteltuina yhdenvertaisen kohtelun periaate huomioiden – on tulkittava siten, että viivästyneiden lentojen matkustajat voidaan yhtäältä rinnastaa peruutettujen lentojen matkustajiin kyseisen asetuksen 7 artiklan 1 kohdassa säädettyä korvausta koskevan oikeuden soveltamisen kannalta ja toisaalta he voivat vedota tähän korvausta koskevaan oikeuteen, kun heille aiheutuu viivästyneen lennon johdosta vähintään kolmen tunnin pituinen ajan menetys eli kun he saapuvat määräpaikkaansa vähintään kolme tuntia lentoliikenteen harjoittajan aikataulun mukaisen saapumisajan jälkeen (ks. vastaavasti tuomio 19.11.2009, *Sturgeon ym.*, C-402/07 ja C-432/07, EU:C:2009:716, 60, 61 ja 69 kohta ja tuomio 7.7.2022, *SATA International – Azores Airlines* (Polttoaineen tankkausjärjestelmän häiriö), C-308/21, EU:C:2022:533, 19 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).
- 24 Unionin tuomioistuin oli vertaillut 19.11.2009 annetussa tuomiossa *Sturgeon ym.* (C-402/07 ja C-432/07, EU:C:2009:716, 49, 52 ja 60 kohta) peruutetun lennon matkustajalle, jonka oli pitänyt odottaa, että hänelle tarjotaan uudelleenreititettyä lentoa, aiheutuneiden haittojen ja vahingon laatua ja suuruutta suhteessa matkustajalle, jonka lento oli viivästynyt, aiheutuneisiin haittoihin ja vahinkoon. Viimeksi mainitun oli siis pitänyt odottaa, että ilma-alus oli valmis lentoonlähtöön, ja hän oli väistämättä ilmoittautunut lähtöselvitykseen, koska hän oli noussut koneeseen. Näiden kahden matkustajatyypin oli siis pitänyt osoittaa kärsivällisyyttä määräpaikkaansa päästäkseen, joten heille oli kiistatta aiheutunut vahinkoa, joka muodostui ajan menetyksestä, joka voidaan sen

- peruuttamaton luonne huomioiden hyvittää vain maksamalla korvaus. Yhdenvertaisen kohtelun periaatteen mukaisesti kyseisiä matkustajia, joille oli aiheutunut samanlainen vahinko, ei voitu kohdella eri tavalla.
- 25 Ratkaiseva tekijä, joka sai unionin tuomioistuimen rinnastamaan lennon saapumisen pitkäaikaisen viivästymisen lennon peruuttamiseen, perustuu siihen, että matkustajille, joiden lento viivästyy pitkäaikaisesti, aiheutuu peruutetun lennon matkustajien tavoin vahinkoa, joka konkretisoituu vähintään kolmen tunnin pituisena peruuttamattomana ajan menetyksenä, joka on hyvitetävissä yksinomaan maksamalla korvaus (ks. vastaavasti tuomio 19.11.2009, *Sturgeon ym.*, C-402/07 ja C-432/07, EU:C:2009:716, 52, 53 ja 61 kohta; tuomio 23.10.2012, *Nelson ym.*, C-581/10 ja C-629/10, EU:C:2012:657, 54 kohta ja tuomio 12.3.2020, *Finnair*, C-832/18, EU:C:2020:204, 23 kohta). Näin ollen kun lento peruutetaan tai kun se saapuu määräpaikkaansa pitkäaikaisesti viivästyneenä, asetuksen N:o 261/2004 7 artiklan 1 kohdassa säädetty oikeus korvaukseen liittyy olennaisesti tähän vähintään kolmen tunnin pituisen ajan menetyksen olemassaoloon.
- 26 Matkustajalle, joka ei ole saapunut lentoasemalle, koska hänellä oli riittävät viitteet sen päätelmän tekemiseksi, että lento saapuisi määräpaikkaansa pitkäaikaisesti viivästyneenä, mikä vaikuttaa olevan tilanne pääasian kantajan tapauksessa, ei kaiken todennäköisyyden mukaan ole aiheutunut tällaista ajan menetystä.
- 27 On nimittäin palautettava mieleen, että ajan menetys ei ole viivästymisen seurauksena aiheutunut vahinko, vaan haitta, kuten muutkin haitat, jotka johtuvat lennolle pääsyn epäämistä, lennon peruuttamista ja pitkäaikaista viivästymistä koskevista tilanteista ja näihin tilanteisiin liittyvistä tilanteista, kuten mukavuuden puutteesta tai siitä, että tavanomaisesti käytettävissä olevien viestintävälineiden käyttäminen ei ole mahdollista (tuomio 23.10.2012, *Nelson ym.*, C-581/10 ja C-629/10, EU:C:2012:657, 51 kohta), tai siitä, että henkilökohtaisten, perheeseen liittyvien, sosiaalisten tai ammatillisten asioiden jatkuva hoitaminen ei ole mahdollista (ks. vastaavasti tuomio 4.9.2014, *Germanwings*, C-452/13, EU:C:2014:2141, 20 ja 21 kohta).
- 28 Tämän osalta on niin, että koska kaikki viivästyneiden lentojen matkustajat kärsivät samalla tavalla ajan menetyksestä, joka oikeuttaa korvaukseen asetuksen N:o 261/2004 7 artiklan 1 kohdan nojalla, se on mahdollista hyvittää vakimuotoisella toimenpiteellä ilman, että olisi tarpeen mitenkään arvioida kunkin asianomaisen matkustajan henkilökohtaista tilannetta. Tällaista toimenpidettä voidaan näin ollen soveltaa välittömästi (tuomio 23.10.2012, *Nelson ym.*, C-581/10 ja C-629/10, EU:C:2012:657, 52 kohta).
- 29 Toiseksi on korostettava, että 19.11.2009 annetun tuomion *Sturgeon ym.* (C-402/07 ja C-432/07, EU:C:2009:716), joka muun muassa pysytettiin 21.12.2021 annetulla tuomiolla *Corendon Airlines* (C-395/20, EU:C:2021:1041, 18 kohta), 33–36 ja 39 kohdassa unionin tuomioistuin totesi, että peruutetut lennot ja viivästyneet lennot muodostavat kaksi selvästi erillistä lentojen luokkaa, koska kyseisen asetuksen 2 artiklan 1 alakohdan mukaisesti lennon viivästymisestä poiketen lennon peruuttaminen on seurausta siitä, että aikataulun mukaista lentoa ei ole toteutettu.
- 30 Kun lento on viivästynyt pitkäaikaisesti, se on tarkoitus toteuttaa, joten lähtöselvitystä koskevat toimet on toteutettava. Tästä seuraa, että viivästyneen lennon matkustajia ei voida vapauttaa velvollisuudesta ilmoittautua lähtöselvitykseen, mistä säädetään nimenomaisesti asetuksen N:o 261/2004 3 artiklan 2 kohdan a alakohdassa.

- 31 Edellä esitetystä seuraa näin ollen, että kyseisen asetuksen 3 artiklan 2 kohdan a alakohdan yhteydessä lennon määräpaikkaan saapumisen pitkäaikaista viivästymistä ei ole syytä rinnastaa lennon peruuttamiseen.
- 32 Lopuksi on täsmennettävä, että vahinkoa, joka aiheutuu työtapamisesta myöhästymisestä, on pidettävä yksilöllisenä vahinkona, joka liittyy asianomaisen matkustajan henkilökohtaiseen tilanteeseen, eikä sitä tämän vuoksi voida hyvittää myöntämällä kyseisen asetuksen 7 artiklan 1 kohdassa säädetty korvaus, jolla on tarkoitus korvata vakionuotoisesti ja välittömästi vain lähes samanlainen kaikille asianomaisille matkustajille aiheutunut vahinko (ks. vastaavasti tuomio 29.7.2019, Rusu, C-354/18, EU:C:2019:637, 28, 30, 31 ja 33 kohta).
- 33 Tällainen yksilöllinen vahinko voidaan hyvittää asetuksen N:o 261/2004 12 artiklassa tarkoitettulla ”muulla korvauksella”, joka edellyttää sitä, että vaatimus perustuu kansalliseen tai kansainväliseen oikeuteen (ks. vastaavasti tuomio 29.7.2019, Rusu, C-354/18, EU:C:2019:637, 35 ja 36 kohta ja tuomio 8.6.2023, Austrian Airlines (Kotiuttamislento), C-49/22, EU:C:2023:454, 36 kohta).
- 34 Edellä esitetty huomioiden ensimmäiseen kysymykseen on vastattava, että asetuksen N:o 261/2004 3 artiklan 2 kohdan a alakohtaa on tulkittava siten, että saadakseen kyseisen asetuksen 5 artiklan 1 kohdassa ja 7 artiklan 1 kohdassa säädetyn korvauksen lennon viivästyessä pitkäaikaisesti eli vähintään kolme tuntia lentoliikenteen harjoittajan aikataulun mukaisesta saapumisajasta lentomatkustajan on pitänyt ilmoittautua oikea-aikaisesti lähtöselvitykseen tai – jos hän on jo tehnyt lähtöselvityksen internetissä – pitänyt ilmoittautua oikea-aikaisesti lennosta vastaavan lentoliikenteen harjoittajan edustajalle lentoasemalla.

### *Toinen kysymys*

- 35 Ensimmäiseen kysymykseen annettu vastaus huomioiden toiseen kysymykseen ei tarvitse vastata, koska sillä, että matkustajalla on riittävällä tavalla varmennettuja viitteitä siitä, että lento saapuu määräpaikkaansa pitkäaikaisesti viivästyneenä, ei ole merkitystä.

### **Oikeudenkäyntikulut**

- 36 Pääasian asianosaisten osalta asian käsittely unionin tuomioistuimessa on välivaihe kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevan asian käsittelyssä, minkä vuoksi kansallisen tuomioistuimen asiana on päättää oikeudenkäyntikulujen korvaamisesta. Oikeudenkäyntikuluja, jotka ovat aiheutuneet muille kuin näille asianosaisille huomautusten esittämisestä unionin tuomioistuimelle, ei voida määrätä korvattaviksi.

Näillä perusteilla unionin tuomioistuin (kolmas jaosto) on ratkaissut asian seuraavasti:

**Matkustajille heidän lennolle pääsymisen sekä lentojen peruuttamisen tai pitkäaikaisen viivästymisen johdosta annettavaa korvausta ja apua koskevista yhteisistä säännöistä sekä asetuksen (ETY) N:o 295/91 kumoamisesta 11.2.2004 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 261/2004 3 artiklan 2 kohdan a alakohtaa**

**on tulkittava siten, että**

**saadakseen kyseisen asetuksen 5 artiklan 1 kohdassa ja 7 artiklan 1 kohdassa säädetyn korvauksen lennon viivästyessä pitkäaikaisesti eli vähintään kolme tuntia lentoliikenteen**



**harjoittajan aikataulun mukaisesta saapumisajasta lentomatkustajan on pitänyt ilmoittautua oikea-aikaisesti lähtöselvitykseen tai – jos hän on jo tehnyt lähtöselvityksen internetissä – pitänyt ilmoittautua oikea-aikaisesti lennosta vastaavan lentoliikenteen harjoittajan edustajalle lentoasemalla.**

Allekirjoitukset